

SARAJEVSKI OTVORENI CENTAR

Narodna skupština Republike Srpske
Odbor jednakih mogućnosti

Vuka Karadžića 2, 78000 Banja Luka, Republika Srpska, Bosna i
Hercegovina
Tel: 051/338-163
Fax: 051/301-087
e-mail: odborjm@narodnaskupstinars.net

n.r. Predsjedavajućoj Odbora jednakih mogućnosti, Sonji Karadžić-
Jovičević

[dopis sadrži ukupno 2 stranice]

Broj dopisa: I-151/15

Sarajevo Open Centre
Sarajevski otvoreni centar
Čekaluša 16
BiH - 71000 Sarajevo

Email office@soc.ba
Tel: +387 33 551000
Fax: +387 33 551002

Emina Bošnjak
Rukovoditeljica programa
emina@soc.ba

14.07.2015.

Predmet: Inicijativa za upotrebu rodno senzitivnog jezika u Narodnoj skupštini Republike Srpske

Poštovana,

Obraćamo Vam se ispred Sarajevskog otvorenog centra, nezavisne, nestranačke i neprofitne organizacije koja promovira ljudska prava LGBT osoba i žena u društvu, zagovara za promjene legislativne i političke vlasti u Bosni i Hercegovini, te primjenu postojećih politika kod bh. vlasti i međunarodnih tijela.

Općim načelima za rodno senzitivnu upotrebu jezika, sadržanim u *Zakonu o zabrani diskriminacije BiH* i *Zakonu u ravnopravnosti spolova BiH*, utemeljena je zabrana diskriminacije žena putem jezika. U *Preporuci Komiteta ministara Vijeća Evrope R(90)4* o eliminaciji seksizma iz jezika preporučuje se vladama zemalja članica da promoviraju upotrebu jezika koji će odražavati princip ravnopravnosti muškaraca i žena, te da vlade treba da preduzmu sve potrebne mjere kako bi se ohrabrilu korištenje rodno-senzitivnog jezika. U mnogim evropskim državama (Francuska, Austrija, Švicarska...) postoji praksa da se unutar državnih institucija koristi rodno senzitivni jezik.

Korištenje rodno senzitivnog jezika u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine pokrenula je poslanica Ismeta Dervoz, a podržala Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Predstavničkog doma PSBiH. U sklopu inicijative, pokrenute su izmjene i dopune sljedećih dokumenata:

- Jedinствена pravila za izradu pravnih propisa u institucijama BiH;
- Poslovnik Predstavničkog doma PSBiH i Doma naroda PSBiH;
- Izrađeno je i Uputstvo o korištenju rodno-senzitivnog jezika u PSBiH sa aneksima: Pojedinačna uputstva s primjerima i Tabela funkcija, zanimanja i zvanja u PSBiH i Sekretarijatu PSBiH.

Svi ovi dokumenti su usvojeni jednoglasno u oba doma Parlamentarne skupštine BiH, a krajem 2014. godine objavljen je i priručnik *Upotreba rodno osjetljivog jezika u Parlamentarnoj skupštini BiH* (dostupno na: <https://www.parlament.ba>), kao prateći dokument. Na taj način ostvareni su svi preduslovi da se u potpunosti počne primjenjivati princip nediskriminacije po osnovu spola garantiran *Zakonom o ravnopravnosti spolova BiH* i *Zakonom o zabrani diskriminacije BiH* u Parlamentarnoj skupštini BiH.

ID broj 4201263530004

Raiffeisen bank dd 1610000065220095

Iako u BHS jezicima, koji su u zvaničnoj upotrebi u BiH, postoji i muški i ženski rod, svjedočimo praksi da se ženama nerijetko obraća u muškom rodu. Jedan primjer toga je činjenica da se u većini pravnih propisa, koji su na snazi, nalazi odredba da gramatičko korištenje jednog roda podrazumijeva korištenje oba roda, ali se u ostatku tog propisa uvijek se koristi samo muški rod. Zašto dopustiti da žene budu sakrivene iza muškog roda, i nastavak ove prakse, kada ste u mogućnosti učiniti korak naprijed ka njenom ukidanju.

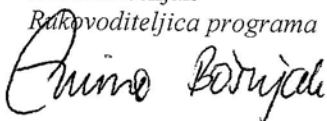
U skladu sa nadležnostima Odbora jednakih mogućnosti Narodne skupštine Republike Srpske, a po ugledu na prethodno pomenutu inicijativu u Parlamentarnoj skupštini BiH, željeli bismo predložiti Odboru jednakih mogućnosti Narodne skupštine Republike Srpske sljedeće:

1. Razmatranje i prihvatanje ove inicijative, te predlaganje iste poslanicima i poslanicama na sjednici Narodne skupštine Republike Srpske;
2. Osnivanje radne grupe koja treba da izradi dokument instruktivne prirode u kojem će biti objašnjeno kako koristiti rodno osjetljiv jezik pri izradi pravnih propisa, poslovnika, u komunikaciji, internim aktima i materijalima, aktima i materijalima koji se šalju drugim institucijama, te drugim situacijama koje to zahtijevaju u Narodnoj skupštini Republike Srpske (analogno dokumentu usvojenom u PSBiH pod nazivom *Uputstvo o korištenju rodno osjetljivog jezika u PSBiH*).
3. Izrađivanje prijedloga izmjena i dopuna Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske, tako da se u tekstu Poslovnika koristi rodno senzitivni jezik.
4. Predlaganje dopuna i izmjena *Pravila normativno-pravne prirode za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske*, koje se tiču upotrebe rodno senzitivnog jezika pri izradi ovih akata.

Nadamo se da će Odbor jednakih mogućnosti Narodne skupštine Republike Srpske prepoznati važnost uklanjanja diskriminacije putem jezika sa kojom se žene svakodnevno suočavaju i čime se njihov rad sakriva, da će razmotriti ovaj prijedlog, te na kraju pokrenuti ovu inicijativu da bi se u konačnici u Narodnoj skupštini Republike Srpske počeo koristiti rodno senzitivni jezik i prestala diskriminacija žena u ovom smislu. Na putu ka ovom cilju Sarajevski otvoreni centar Vam nudi svoju nesebičnu pomoć, podršku i saradnju.

S poštovanjem,

Emina Bošnjak
Rukovoditeljica programa

Maida Zagorac
Programska asistentica

